

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobce: **J. K.**
zastoupen advokátem Mgr. Tomášem Láskou
oba sídlem Opletalova 1015/55, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha 10

za účasti: **REMA Systém, a.s., IČO 64510263**
sídlem Budějovická 1667/64, 140 00 Praha 4
zastoupena advokátem JUDr. et Mgr. Tomášem Sequensem
sídlem Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra žalovaného z 1. 2. 2021, čj. MZP/2021/430/158

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

1. Žalobce se domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí. Má za to, že správní orgány ho zkrátily na jeho právu na informace, neboť mu nesdělily informace o množství elektrozařízení skupiny č. 2, které sebral kolektivní systém osoby zúčastněné na řízení (dále též „REMA Systém“), v roce 2019 na sběrných dvorech.
2. Pro posouzení věci je podstatné, zda požadované informace jsou obchodním tajemstvím ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a zda je možné odepřít poskytnutí těchto informací v souladu se zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí (dále jen „zákon č. 123/1998 Sb.“).

II. Skutkový stav a napadené rozhodnutí

3. Žalobce požádal žalovaného o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), a dle zákona č. 123/1998 Sb. Žádal o následující informace:
 - (i) jaké množství elektrozařízení skupiny č. 2 uvedli výrobci zapojení do kolektivního systému REMA Systém na trh v roce 2019 a
 - (ii) jaké množství elektrozařízení skupiny č. 2 kolektivní systém REMA Systém v roce 2019 sebral celkem a jaké množství těchto elektrozařízení sebral v tomto roce na sběrných dvorech.
4. V žádosti uvedl, že žalovaný, resp. Česká informační agentura životního prostředí (příspěvková organizace žalovaného), požadované informace pravidelně zveřejňuje, ale ke zveřejnění údajů za rok 2019 dosud nedošlo.
5. Žalovaný vyzval k vyjádření k žádosti REMA Systém jako dotčenou osobu. REMA Systém s poskytnutím informací nesouhlasila, neboť je považuje za své obchodní tajemství a jejich zpřístupnění je způsobilé poškodit její zájmy a zájmy výrobců zapojených do jí provozovaného kolektivního systému. Poukázala na to, že žadatelem o informace je advokát poskytující komerční právní služby přímému konkurentovi. Požadované informace nejsou běžně dostupné, představují konkrétní a strategické informace o fungování kolektivního systému (včetně jeho systémového know-how) a jejich poskytnutí by umožnilo konkurenční společnosti korigovat vlastní obchodní strategii a činit soutěžní opatření. Již v roce 2008 na výzvu žalovaného sdělila, že detailní informace obsažené v tabulkách ročních zpráv považuje za chráněné obchodní tajemství.
6. Žalovaný žalobci požadované informace z větší části poskytl. Rozhodnutím z 30. 9. 2020 odepřel poskytnutí informace o množství elektrozařízení skupiny č. 2 sebraném kolektivním systémem REMA Systém v roce 2019 na sběrných dvorech. Učinil tak s odkazem na § 8 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 123/1998 Sb., neboť zpřístupnění informací vylučují předpisy o ochraně obchodního tajemství. Podle žalovaného zákon č. 123/1998 Sb. obsahuje dvě ustanovení, která prolamují ochranu obchodního tajemství, žalovaný však neshledal důvody pro jejich uplatnění. Žalovaný dále provedl test proporcionality mezi zájmem na ochranu obchodního tajemství a veřejným zájmem na zpřístupnění informace o životním prostředí, přičemž neshledal převažující veřejný zájem na zpřístupnění informace, neboť požadovaná informace nemá vypovídací hodnotu o stavu životního prostředí.
7. Žalobce proti rozhodnutí žalovaného podal rozklad, který ministr žalovaného zamítl a rozhodnutí ministerstva potvrdil. V odůvodnění uvedl, že není sporu o tom, že je veřejný zájem na zpřístupnění celkových výsledků sběru elektrozařízení, a to s ohledem na

kontrolu plnění povinností stanovených právními předpisy. Dílčí informace, které žalobce požaduje, z tohoto pohledu však nejsou relevantní, naopak jsou relevantní spíše z pohledu obchodního, neboť reflektují způsob nastavení příslušného systému sběru. Požadované informace považoval ministr za konkurenčně významné, neboť odhalují nastavení systému osoby zúčastněné na řízení. K provedení testu proporcionality ministr uznal, že v odůvodnění rozhodnutí není strukturován přesně dle požadavku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), nicméně to nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť je z něj zcela seznatelné, jakými úvahami byl žalovaný veden při vážení zájmu na ochranu obchodního tajemství a veřejného zájmu na zpřístupnění informace.

III. Žalobní argumentace

8. Žalobce považuje rozhodnutí o rozkladu a předcházející rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelná a nezákonná.
9. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí spatřuje žalobce v tom, že se žalovaný ani jeho ministr dostatečně nezabývali naplněním všech znaků obchodního tajemství. Mezi zákonné definiční znaky obchodního tajemství patří jeho ocenitelnost. Žalobce považuje za absurdní závěr o ocenitelnosti učiněný na základě toho, že o informaci žádá právní zástupce konkurenčního subjektu. Skutečnost je ocenitelná jen tehdy, když má konkrétní hodnotu nejen z pohledu svého nositele, ale i z pohledu třetích osob. Tato objektivní hodnota se odvíjí právě od míry konkurenčního významu této skutečnosti. Podle žalobce není tento znak naplněn a odůvodnění je v tomto směru nedostatečné, a proto nepřezkoumatelné. I odůvodnění ohledně naplnění ostatních znaků obchodního tajemství je zcela nedostatečné. Nejen, že je příliš obecné, ale jednotlivé znaky jsou zkoumány a odůvodněny pouze stručně a stroze. S ohledem na závažnost odepření poskytnutí informací o životním prostředí, je takové odůvodnění opět zcela nedostačující. Nepřezkoumatelné je rozhodnutí též proto, že se správní orgány podrobně nezabývaly jednotlivými kritérii testu proporcionality.
10. Žalobce dále namítl, že požadovaná informace nesplňuje znaky obchodního tajemství. Informace nemůže být konkurenčně významná. Údaje o místech zpětného odběru jsou ze zákona povinně veřejnými informacemi, které musí být dostupné v registru míst zpětného odběru. Registr je informačním systémem veřejné správy a je veřejně přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup. Poskytnutí číselného souhrnného údaje ohledně množství elektrozařízení sebraného na sběrných dvorech nemůže žádným způsobem vypovídat o celkovém obchodním modelu kolektivního systému nebo o vztazích s provozovateli sběrných dvorů. Žalobce nežádal přesné údaje o konkrétních místech. Jedná se o plnění veřejnoprávních povinností výrobců plynoucích z § 37k zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, které jsou pouze smluvně přeneseny na provozovatele kolektivního systému a které musí provozovatelé plnit transparentně a kontrolovaně. Nelze nalézt důvod, na jehož základě by bylo možné shledat legitimní zájem REMA Systém na ochraně této informace jako obchodního tajemství.
11. Žalobce v tomto ohledu též poukázal na to, že osoba zúčastněná na řízení učinila kroky k zajištění utajení informací až dodatečně k výzvě žalovaného po podání žádosti o informace. V souladu s judikaturou tak měla možnost učinit jedině před podáním žádosti o informace. Pokud tak neučinila, nemůže se jednat o obchodní tajemství.
12. Žalobce dále namítl, že správní orgány nedostatečně provedly test proporcionality. V daném případě převažuje veřejný zájem na naplnění práva na informace o životním

prostředí, které je garantováno Listinou základních práv a svobod (dále též „Listina“). Oblast environmentálních informací je privilegovanou a zvlášť upravenou speciální oblastí. Podstatou práva na informace o životním prostředí je zájem veřejnosti na kontrole veřejné správy, ale samozřejmě také ochrana životního prostředí. Odůvodnění odepření poskytnutí informací tak musí být skutečně opodstatněné a závažné.

13. Informace, kterou správní orgány žalobci odepřely, je obligatorní náležitostí roční zprávy kolektivního systému REMA Systém. Právní předpisy neukládají žalovanému povinnost utajení ve vztahu k údajům z roční zprávy. Pokud kolektivní systém v rámci plnění své zákonné povinnosti vypracuje a předá žalovanému roční zprávu, musí být dle žalobce srozuměn s tím, že informace v ní obsažené mohou být zpřístupněny veřejnosti, pokud zároveň s předáním roční zprávy neučiní příslušné kroky směřující k utajení údajů zde obsažených.
14. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil ministrovi žalovaného k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a navrhl její zamítnutí.
16. Znakem konkurenční významnosti se rozumí pouze „pravděpodobná konkurenční významnost“. Jde o takové neběžné skutečnosti, u nichž se lze důvodně domnívat, že zakládají lepší postavení vlastníka obchodního závodu na trhu (resp. v hospodářské soutěži). Tento znak je naplněn, neboť požadovaná informace je způsobilá založit jiným subjektům na trhu konkurenční výhodu, a to jak v obchodních vztazích s provozovateli míst odděleného sběru či zpětného odběru, tak v případě konkurenčních subjektů, které mohou informaci využít k modifikaci své obchodní politiky a jednání s obchodními partnery.
17. Ke znaku ocenitelnosti žalovaný poukázal na to, že již tím, že má informace konkurenční význam, je nepochybně informací ocenitelnou. Stanovit cenu informací dle představ žalobce je ve většině případů fakticky nemožné. Při určení je třeba vycházet z potenciální hodnoty skutečnosti. Dle odborné literatury takovou hodnotu bude mít informace tehdy, jestliže její vyjádření je způsobilé jakkoliv se dotknout hospodářského výsledku podnikatele. Žalovaný za dokreslení uvedených znaků považuje i skutečnost, že o informace požádal právní zástupce konkurenčního subjektu.
18. Stručnost odůvodnění ostatních znaků obchodního tajemství je dle žalovaného dána již samotnou podstatou těchto znaků a požadavek na vyšší detailnost není na místě.
19. Žalovaný připouští, že test proporcionality nebyl v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí popsán dle kritérií stanovených NSS. I přesto má za to, že je zřejmé, jak při poměřování uvažoval. V rozhodované věci je chráněno obchodní tajemství jako základní nástroj konkurenceschopnosti. Je zřejmé, že ochrana obchodního tajemství může být prolomena jen v zcela výjimečných případech, přičemž tyto případy předpokládá i sám zákon č. 123/1998 Sb. Již při samotné tvorbě právní úpravy tak bylo důsledně zvažováno, kdy veřejný zájem převažuje nad zájmem na ochraně obchodního tajemství.
20. Zda je informace předána povinnému subjektu dobrovolně či na základě zákonné povinnosti, není z hlediska uplatnění důvodů omezení práva na informace nijak podstatná. Žalovaný není zbaven povinnosti zachovávat důvěrnost informací, které mu předali provozovatelé kolektivních systémů.

21. Žalovaný dále poukázal na omyl žalobce ohledně označení předaných informací za důvěrné. Osoba zúčastněná na řízení totiž požadované informace za důvěrné označila již při jejich předání v rámci povinného hlášení, nikoliv až po výzvě k vyjádření k žádosti o informace.

V. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

22. REMA Systém k výzvě soudu sdělila, že hodlá uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. K otázce vyhodnocení, zda jsou požadované informace obchodním tajemstvím, doplnila své předchozí vyjádření k jednotlivým znakům.
23. Požadované informace považuje za konkurenčně významné, neboť údaj o množství elektrozařízení zpětně odebraných na sběrných dvorech není údajem, který by byl právními předpisy stanoven ke zveřejnění. Nastavení jednotlivých kolektivních systémů se v rámci obchodních modelů významně odlišuje. Je na kolektivním systému, jakými způsoby sběru dosáhne celkové míry zpětného odběru a u systému REMA Systém je toto nastavení nepochybně úspěšné. Poskytnutí této informace žalobci, který je právním zástupcem konkurenčního subjektu, by mohlo představovat neoprávněnou soutěžní výhodu. Tento konkurenční subjekt totiž působí na trhu sběru vysloužilých elektrozařízení s podílem svědčícím o jeho dominanci a je perfektně obeznámen s fungováním trhu.
24. Osoba zúčastněná na řízení dále upozornila na novou žádost žalobce o informace z 1. 4. 2021, kterou žalovaného požádal o totožné údaje v jiném období, nicméně žádost byla již rozšířena na poskytnutí informací s rozlišením údajů na jednotlivá místa zpětného odběru a odděleného sběru. To vypovídá o tom, že žalobcovým primárním zájem nejsou informace o stavu životního prostředí, ale získání konkurenčně významných informací.
25. Osoba zúčastněná na řízení nesouhlasí s hodnocením žalobce ohledně ocenitelnosti informací, které dle něj mají zanedbatelnou hodnotu. Fakt, že v rozhodnutí žalovaného nebyla hodnota přesně určena, neznamená, že je zanedbatelná. Není důvod, aby žalovaný cenu určoval, to by bylo věcí případného znaleckého posudku.
26. Požadované informace REMA Systém již v minulosti označil za své obchodní tajemství a na tomto stanovisku i nadále trvá.

VI. Posouzení soudem

27. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž účastníci souhlasili konkludentně [§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Napadené rozhodnutí přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.) a vycházel ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu dle § 75 odst. 1 s. ř. s.
28. Žaloba byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou.
29. Žaloba není důvodná.
30. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a rozhodnutí žalovaného. Shledal přitom, že obě rozhodnutí jsou přezkoumatelná.
31. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalobce spatřuje v tom, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s tím, zda odeřené informace naplňují všechny znaky obchodního tajemství a dále nedostatečně odůvodnil provedený test proporcionality.

32. Rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné mj. tehdy, pokud z něj není zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil (viz rozsudek NSS z 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS). Správní orgán se nemusí podrobně vypořádat s každou námitkou účastníků řízení, ale z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, jaký má náhled na podstatné aspekty věci a proč považuje námitky účastníků za liché (viz rozsudek NSS z 27. 5. 2015, čj. 6 As 152/2014-78, bod 23 a judikatura tam citovaná). Těmto náležitostem žalovaný i jeho ministr dostáli.
33. Žalovaný ve svém rozhodnutí vymezil pojem obchodního tajemství, pojmenoval jednotlivé znaky a ke každému jednotlivému znaku se, byť stručně, vyjádřil. Uvedl, proč má za to, že odepřené informace tyto znaky naplňují. Ministr se následně v reakci na odvolací námitky s tímto posouzením ztotožnil a doplnil ho o svoji argumentaci. Takové posouzení obchodního tajemství považuje soud za dostatečné.
34. Odůvodnění je přezkoumatelné i v části, v níž se žalovaný a jeho ministr věnují testu proporcionality. Žalovaný zdůraznil, že již sám zákonodárce stanovil případy, v nichž má dojít k prolomení obchodního tajemství ve prospěch práva na informace o životním prostředí. Uvedl, že se o žádný takový případ nejedná, a vedle toho neshledal ani důvod pro prolomení obchodního tajemství z důvodu veřejného zájmu na poskytnutí informací. V tomto ohledu především poukázal na to, že odepřené informace vypovídá o obchodním modelu osoby zúčastněné na řízení a nemá přímou vypovídací hodnotu o stavu životního prostředí. Taková úvaha je přezkoumatelná a není podstatné, že se přitom žalovaný nedržel formálně jednotlivých kroků testu proporcionality. Algoritmus testu slouží k vymezení úvah, kterými se má orgán poměřující jednotlivá práva zabývat. Nejde o šablonu, kterou je nutné dodržet pod sankcí nepřezkoumatelnosti. Žalovaný i jeho ministr porovnali veřejný zájem na ochraně obchodního tajemství s veřejným zájmem na zpřístupnění informace a jejich úvahy lze v soudním řízení přezkoumat. O tom ostatně svědčí i to, že s jejich úvahami žalobce polemizuje.
35. Námitka nepřezkoumatelnosti není důvodná.
36. Žalobce dále namítal, že odepřené informace není obchodním tajemstvím.
37. Podle § 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 123/1998 Sb. *odepřeno bude zpřístupnění informace, pokud je vylučují předpisy o ochraně obchodního tajemství.*
38. Obchodní tajemství upravuje § 504 občanského zákoníku, z něhož plyne, že jím jsou skutečnosti, které:
- i. jsou konkurenčně významné,
 - ii. jsou určitelné,
 - iii. jsou ocenitelné,
 - iv. nejsou běžně dostupné v příslušných obchodních kruzích,
 - v. souvisejí se závodem a
 - vi. vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.
39. Hlavní žalobcovy námitky se týkají naplnění prvního a třetího znaku obchodního tajemství. Namítá, že požadované informace nejsou konkurenčně významné a mají zanedbatelnou hodnotu. Zároveň poukazuje na to, že REMA Systém nezajistil dopředu jejich utajení. Žalovaný se ve svém rozhodnutí argumentačně se všemi znaky vypořádal, přičemž konkurenční významnost spatřoval zejména v tom, že požadované informace vypovídají o obchodním nastavení systému a jeho spolupráci se zapojenými subjekty.

Ocenitelnost vyhodnotil tím, že poskytnutí informací by bylo způsobilé ovlivnit hospodářské výsledky společnosti. Poukázal i na to, že osoba zúčastněná na řízení sdělila, že informaci za obchodní tajemství považuje a zajišťuje její utajení.

40. Soud se závěry žalovaného i jeho ministra souhlasí. Skutečnosti jako seznamy zákazníků, obchodní plány a obraty jednotlivých prodejen jsou konstantně považovány za obchodní tajemství (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu z 15. 10. 2001, sp. zn. 21 Cdo 2022/2000). Požadovaná informace je jim podobná. Osoba zúčastněná na řízení zajišťuje sběr, svoz a zpracování elektrozařízení, tedy plnění povinností výrobců elektrozařízení podle § 37 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech ve znění účinném do 31. 12. 2020. Elektrozařízení lze sbírat z různých sběrných míst, přičemž jejich skladba tvoří sběrnou síť kolektivního systému. Žalobce žádá poskytnutí informace, jaké množství elektrozařízení sebrala osoba zúčastněná na řízení v roce 2019 na sběrných dvorech. Ptá se tedy na konkrétní typ sběrných míst a množství elektrozařízení na něm sebraných. Jedná se o informaci o obchodním modelu osoby zúčastněné na řízení, neboť se týká skladby sběrné sítě a významu jedné z částí této sítě. Tuto partikulární informaci nelze oddělit od informace o celém nastavení sběrné sítě (obchodního modelu) složeného z jednotlivých sběrných míst. Pokud by totiž byly žalobci poskytnuty informace o množství sebraných elektrozařízení na jednotlivých typech sběrných míst, měla by obraz o nastavení celé sítě a významu jeho jednotlivých částí pro osobu zúčastněnou na řízení. Z informace zároveň plyne tržní síla osoby zúčastněné na řízení a v případě porovnání se shodným údajem týkajícím se ostatních kolektivních systémů i podíl osoby zúčastněné na řízení na relevantním trhu. Takovou informaci považuje soud v souladu s žalovaným a jeho ministrem za konkurenčně významnou, neboť vypovídá o obchodní strategii a složení sběrných míst, z nichž osoba zúčastněná na řízení elektrozařízení odebírá.
41. Soud má též za to, že se jedná o informaci ocenitelnou. Za obchodní tajemství nelze pokládat skutečnost, která svému nositeli poskytuje konkurenční výhodu tak zanedbatelnou, že ji nelze vyjádřit v penězích. Jak uvádí komentář k občanskému zákoníku: „*Skutečnost je ocenitelná jen tehdy, když má konkrétní hodnotu nejen z pohledu svého nositele, ale i z pohledu třetích osob, když tato objektivní hodnota se odvíjí právě od míry konkurenčního významu této skutečnosti*“ (Švestka, J., Dvořák, J., Fiala J. a kol. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek I* (§ 1-645, obecná část). Praha: Wolters Kluwer, 2014, komentář k § 504). Nejde přitom o to, že by bylo nutné přesně určit peněžní hodnotu informace, jak požaduje žalobce, ale pouze o to, že tuto hodnotu potenciálně určit lze. Jakkoliv ministr v napadeném rozhodnutí odkazoval na odbornou literaturu vztahující se k úpravě zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, jsou tyto závěry aplikovatelné i nyní. Nadále platí, že obchodní tajemství musí mít skutečnou nebo alespoň potenciální hodnotu.
42. Informace, kterou žalobce požadoval, tento požadavek splňuje. Jak již soud uvedl výše, jde o informaci, která se týká nastavení obchodního modelu osoby zúčastněné na řízení. Soud považuje za samozřejmé, že informace o tom, jaká je skladba sběrných míst, je ocenitelná a pro potenciální konkurenci natolik významná, že její hodnota není zanedbatelná.
43. Není přitom rozhodné, že údaje o místech zpětného odběru jsou zveřejněny v registru těchto míst. V registru jsou sice zveřejněny údaje o provozovateli místa a jeho zřizovateli [§ 37s odst. 3 písm. a) a f) zákona o odpadech]. Žalobce však nepožaduje tyto veřejně dostupné údaje, nýbrž chce vědět, kolik elektrozařízení osoba zúčastněná z těchto míst odebrala. Tato informace součástí registru není. Skutečnost, že z registru lze zjistit, jaká místa osoba zúčastněná na řízení zřídila, činí požadovanou informaci naopak hodnotnější.

Žalobce by byl totiž schopen na základě veřejně dostupných informací zjistit, kterých sběrných dvorů se poskytnutá informace týká, čímž by získal ještě přesnější obraz o sběrné síti osoby zúčastněné na řízení.

44. Posledně jmenovaný znak obchodního tajemství – zajištění utajení – je tzv. subjektivní. Spočívá v tom, jak se sama osoba, k potenciálnímu obchodnímu tajemství staví, zda ji hodlá jako obchodní tajemství chránit. V případě, že ano, potom musí přijmout odpovídající opatření, resp. musí se chovat způsobem odpovídajícím vůli takovou skutečnost utajit.
45. Žalobce namítl, že REMA Systém neučinila kroky k zajištění utajení informací a požadované informace prohlásila za obchodní tajemství až ex post po výzvě žalovaného. Na podporu své argumentace odkázal na rozsudek NSS z 9. 12. 2004, čj. 7 A 118/2002-37, č. 654/2005 Sb. NSS. Dle tohoto rozsudku: „*Pro možnost odvolání se na obchodní tajemství tak vyžaduje výslovný projev vůle podnikatele, že určitá informace je obchodním tajemstvím, přičemž tento projev vůle musí být učiněn před doručením žádosti o poskytnutí informace*“. Žalobce nicméně přehlíží, že tento závěr vyslovil NSS ohledně úpravy informačního zákona, která v rozhodné době stanovila, že *pokud je požadovaná informace označena za obchodní tajemství, povinný subjekt ji neposkytne* (§ 9 odst. 1 informačního zákona ve znění účinném do 22. 3. 2006). Tato úprava je odlišná od § 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 123/1998 Sb., který *označení* za obchodní tajemství nevyžaduje. Na tento rozdíl poukázal zdejší soud již ve svém rozsudku z 28. 3. 2008, čj. 29 Ca 339/2006-28, kde uzavřel, že: „*je [...] nerozhodné, zda byla požadovaná informace za obchodní tajemství slovně označena již před doručením žádosti o poskytnutí informace či nikoliv*“. S tímto závěrem se soud v nynější věci ztotožňuje, neboť ze zákona č. 123/1998 Sb. neplyne požadavek, aby dotčená osoba označila určitou informaci za obchodní tajemství předem.
46. Z vyjádření osoby zúčastněné na řízení založené ve správním spise navíc plyne, že již v roce 2008 sdělila žalovanému, že detailní informace obsažené v ročních zprávách považuje za své obchodní tajemství. Tuto skutečnost potvrdil též žalovaný.
47. Soud shrnuje, že odepřená informace naplňuje znaky obchodního tajemství. Žalobní námitky nejsou v tomto směru důvodné.
48. Žalobce dále namítal, že v posuzované věci převáží veřejný zájem na naplnění práva na informace o životním prostředí. Ani tato námitka není důvodná.
49. Soud předně souhlasí s žalovaným, že již sám zákonodárce vážil zájem na poskytnutí informací o životním prostředí na straně jedné a zájem na ochraně obchodního tajemství na straně druhé. Výsledkem je obecné pravidlo, že obchodní tajemství se žadatelům neposkytuje [§ 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 123/1998 Sb.]. K prolomení obchodního tajemství dochází, pokud se požadovaná informace týká působení provozní činnosti podnikatele na životní prostředí, hrozí bezprostřední ohrožení lidského zdraví a životního prostředí, požadovaná informace byla získána z prostředků z veřejných rozpočtů (§ 8 odst. 4 citovaného zákona), případně jde o informaci o emisích vypouštěných nebo vyzařovaných do životního prostředí (§ 8 odst. 9 citovaného zákona). O žádný z těchto případů se nejedná.
50. Abstraktní vyřešení střetu dvou zájmů zákonodárcem však není dostatečné (k tomu obecně srov. nálezy Ústavního soudu ze 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, body 47 až 50) a žalovaný správně přistoupil i ke zvažování, zda v posuzované věci neexistují důvody pro

prolomení obchodního tajemství ve prospěch práva na informace o životním prostředí. S jeho posouzením se zdejší soud ztotožňuje. Požadovaná informace se netýká přímo působení REMA Systém na životní prostředí, ani nemá přímou vazbu na dopady činnosti společnosti REMA Systém na životní prostředí. Zároveň se ani v nejmenším nepřibližuje závažnosti případů, v nichž zákonodárce umožnil prolomení obchodního tajemství. Požadovaná informace míří na nastavení a výkonnost sběrné sítě osoby zúčastněné na řízení, a týká se proto více jejího modelu podnikání než životního prostředí.

51. Žalobce namítal, že zásah do jeho práva na informace o stavu životního prostředí dle čl. 35 odst. 2 Listiny neobstojí v testu proporcionality. Právo na informace o životním prostředí je součástí esenciálního obsahu práva dle čl. 35 Listiny (srov. Husseini, F., Bartoň, M., Kokeš, M., Kopa, M. a kol. *Listina základních práva a svobod. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 994, bod 74), pro posouzení ústavnosti zásahu se proto použije test proporcionality, nikoliv test racionality (srov. nálezy Ústavního soudu z 20. 5. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 1/08, č. 251/2008 Sb., bod 103 a 104).
52. Neposkytnutí informace žalobci, tedy zásah do jeho práva na informace o životním prostředí, v tomto testu obstojí. Odepření informace je způsobilé dosáhnout zamýšleného cíle (nevyzrazení obchodního tajemství). Pro ochranu odepřené informace nelze zvolit žádný šetrnější prostředek, přičemž soud upozorňuje na to, že žalovaný žalobcově žádosti o informace z většiny vyhověl. Omezení žalobcova práva je zároveň přiměřené i v užším smyslu, neboť újma na jeho základním právu není nepřiměřená vůči zamýšlenému cíli. Jak již soud uvedl výše, požadovaná informace se více týká výkonnosti, tržní síly a obchodního modelu osoby zúčastněné na řízení, než dopadu její činnosti na životní prostředí. Nejde tedy přímo o informaci o *stavu* životního prostředí a přírodních zdrojů. Žalobce žádnou závažnou újmu na svém právu ani netvrdil a soud žádnou takovou újmu v odepření požadované informace nespatřuje.
53. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že požadovaná informace je uvedena v roční zprávě dle přílohy č. 4 vyhlášky č. 352/2005 Sb., o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady. Samotná skutečnost, že osoba zúčastněná na řízení poskytla požadovanou informaci žalovanému, neznamená, že tyto informace musí žalovaný poskytnout třetím osobám. Pokud by tomu tak bylo, stala by se úprava § 8 zákona č. 123/1998 Sb. zcela zbytečnou. Takový závěr považuje soud za nesmyslný. Omezení přístupu k informacím dle § 8 zákona č. 123/1998 Sb. upravuje právě ty případy, kdy má povinný subjekt k dispozici určité informace, ale nemá je z nějakých důvodů poskytnout. Takovým případem je mj. právě ochrana obchodního tajemství. Poukaz žalobce na § 11 odst. 3 informačního zákona je nepřipadný, neboť přehlíží výslovnou výlukou z poskytování informací stanovenou v § 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 123/1998 Sb.

VII. Závěr a náklady řízení

54. Soud dospěl k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné, a žalobu proto zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
55. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný byl ve věci plně úspěšný, avšak nevznikly mu žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti.

56. Výrokem III. rozhodl soud o nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení. Ta nemá v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na jejich náhradu, neboť jí soud v tomto řízení žádnou povinnost neuložil, pouze jí umožnil uplatnit svá práva.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 5. dubna 2022

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu